

Naturskyddsföreningen **Värmdö**

Program våren 2014

Nu gör vi det!

Inför valet förra gången det begav sig ställde Naturskyddsföreningen på Värmdö frågor till de politiska partierna om hur de ville arbeta med miljöfrågor. Några saker de var rörande överens om att förverkliga inom kommande mandatperiod (alltså 2010-2014) var att Värmdö skulle nå det nationella målet om 25 % ekologisk mat i offentlig upphandling och att verkställa planen på ett pedagogiskt besökscentrum för hållbarhet i anslutning till Ekobacken. Alla partier ville dessutom prioritera en naturskola på Värmdö.

Inget av detta har hänt. Samtidigt har vi sedan valet fått allt mer alarmerande rapporter om hur det står till med jordens ekosystem. ”Det är extremt bråttom att klimatsäkra och utveckla våra samhällen världen över. Dagens utsläppsnivåer överstiger vad vår planet tål. Får vi inte ner världens utsläpp av växthusgaser blir det katastrofala konsekvenser som resulterar i fortsatt global uppvärmning, höjda havsnivåer och irreparabla skador för våra samhällen”, säger miljöminister Lena Ek.

I Värmdö kommuns översiktsplan står det att *Varje medborgare måste ändra sina vanor för att sambället ska bli hållbart, samt Information och utbildning behövs för att skapa insikt och vilja till insatser.* Japp. Hur lång tid ska det ta innan stödjande strukturer för att uppnå detta finns? Vi har i alla fall tröttnat på att vänta, och tar under 2014 de första stegen mot ett Ekocentrum på Värmdö. Ett levande laboratorium för omställning. Alla som vill kan vara med! Som upptakt detta valår (och inför Framtidsveckan 30 aug-7 sep) bjuder vi på detta maffiga program, välkommen att delta!

*Pella Larsson Thiel,
ordförande*

Här hittar du oss på nätet

Naturskyddsföreningen Värmdö har en ny webbplats. Du hittar den på www.varmdo.naturskyddsforeningen.se Där finns en länk du kan klicka på för att prenumerera på vårt nyhetsbrev. Då får du alltid senaste nytt i din e-post. Vi finns också på Facebook. Sök på ”Naturskyddsföreningen i Värmdö” och tryck på gillknappen, så får du uppdateringar från oss.

4 mars: Årsmöte

Välkommen på årsmötet – en chans för alla medlemmar att vara med och bestämma vad föreningen ska göra. Efter årsmötet blir det en föreläsning om hållbar omställning, se mer om den under rubriken Framtidsakademien.

Plats: Gustavsbergs kyrka. **Tid:** 17.00.

29 mars: Lär dig fixa din cykel

Lär dig fixa i ordning din cykel! Erik Kropf visar och berättar hur man får bromsar, växlar, hjul, däck, kedja, drev och pedaler att fungera som de ska. Hur gör man, vad kan man göra själv och vilka verktyg behöver man? Blir det tid över kan du också få personlig hjälp.

Plats: Sport Recycling, sportaffären i Mölnvik som köper och säljer begagnad sportutrustning. **Tid:** Kl 11-15.

Kontaktperson: Elin Steen elinsteen@yahoo.se

5 april: Sveriges största klädbytdag

Förnya garderoben samtidigt som du gör en värstädning bland vanorna som påverkar miljön. Ta med några fräscha plagg som du vill byta mot lika många ”nya” plagg på klädbytdagen. Mer information kommer, håll utkik på vår hemsida och på Facebook!

Plats: Gurraberg. **Tid:** 5 april kl 11-15.

Kontaktperson: Outi Kilkki outi.kilkki@gmail.com

13 april: Naturguidning i ett förändrat klimat

Vad händer med klimatet? Hur mycket påverkas det av oss och hur påverkas vi, både på kort och lång sikt? Hur har det varit tidigare? Svar på dessa frågor och annat spännande inom klimat och geologi får du på den här naturguidningen. Vi går Kvarnsjön runt och guidningen tar cirka tre timmar. Stigen är inte barnvagnsvänlig. Ta med fika!

Plats: Busshållplats Charlottendal. **Tid:** Kl 10:30.

Kontaktperson: Outi Kilkki outi.kilkki@gmail.com

4 maj: Närvaro i naturen

Vilket liv vill du leva? Hur vill du bidra till livet? Heidi Andersen, en av Sveriges mest erfarna mindfulnesslärare, inspirerar dig att vara i naturen och med dig själv på ett medvetet sätt.

Plats: Samling vid Farsta slott. **Tid:** kl 10.00.

Mer om Heidi här www.mindfulnessmeditation.se

Heidi Andersen.

4 maj: Vårstädning i skogen

Alla är välkomna men främst är denna aktivitet riktad till barn, med eller utan föräldrar. Även barnvagnar är välkomna. Nu tömmer vi skogen från skräpet som tittar fram. Det blir också lekar, och en fikastund i skogen. Ta med egen dryck och kanske ett sittunderlag.

Plats: Vi träffas utanför Gustavsbergsbadet. **Tid:** 13-15.

Kontaktperson: Outi Kilkki outi.kilkki@gmail.com

6 maj: Guidning om miljögifter i vardagen

Vad tänker du på när du hör ordet ”miljögifter”? Under denna guidning i stadsmiljö tittar vi närmare på vilka kemikalier vi

B-FÖRENINGSBREV

Avsändare: Naturskyddsföreningen Värmdö, c/o Pella Larsdotter Thiel, Östernäsvägen 21, 134 65 Ingarö

lever med i vår vardag. Var gifterna finns, hur de påverkar oss, vad ska man undvika och vad kan man göra för att minska kemikalieanvändningen i vardagen.

Plats: Gustavsbergs centrum, utanför Delselius. **Tid:** Kl 16:30-18:30. **Kontaktperson:** Outi Kilkki outi.kilkki@gmail.com

18 maj: Fågelskådning för nybörjare

Nu är det full aktivitet vid Hemmesta sjöäng. Tofsvipor, stenskvättor, sävsångare, fiskgjuse och olika andarter är några av de vanliga arterna vi kommer att titta på. Hemmesta sjöäng är "skräpmarken" som omvandlats till en fantastisk fisk- och fågelvåtmark. Från fågeltornet och vid dämnet kommer vi riktigt nära fåglarna. Inga förkunskaper behövs och ta gärna med fågelbok och kikare om ni har. Exkursionen tar cirka tre timmar och går i lugnt tempo. Ta med fika. Ledare är Tom Arnbom från Värmdö Fågelklubb. Vid ihållande regn kan exkursionen ställas in.

Plats: Samling vid Hemmesta vägskäl vid informationsskylten.

Tid: Kl 07:00. **Kontaktperson:** Susanne Lagerbäck 070-4121510.

Kontaktperson: Susanne Lagerbäck 070-4121510.

14 juni: Fågelsång för nybörjare

Vill du lära dig några av våra vanligaste småfågelsång? Följ med tidningen Lands naturreporter Håkan Steen på en morgonpromenad söder om Ösbyträsk i Gustavsberg. Bra skor och litet fika rekommenderas.

Plats: Samling vid Ösbyskolans sporthall.

Tid: Kl 8-10

Kontaktperson: Håkan Steen, hakan.steen@lrfmedia.lrf.se

foto: tommy stjernfeldt

Med lite tur får vi höra törnsångaren sjunga.

Framtidsakademin

Framtidsakademin är en serie föreläsningar med fokus på hållbara lösningar för framtiden. Ges i samarbete med samarbete med Värmdö kommun, Gustavsbergs-Ingarö församling, Omställning Värmdö och Studieförbundet.

28 januari Från klimatångest till handling

Det är lätt att bli uppgiven över klimatförändringar, orättvisor och ekonomiska kriser. Tillsammans med psykologen Hans Landeström undersöker vi psykiska försvar mot jobbiga fakta och vänder maktlöshet till "empowerment".

Plats: Gustavsbergs kyrka. **Tid:** 18.30-20.30

Smältande glaciärer kan ge klimatångest.

13 februari: Självförsörjande på förnybar energi

Ön Samsö i Danmark är självförsörjande på el och 75 procent av värmen kommer från lokal vindkraft, bioenergi och solenergi. Intresserade från hela världen vallfärdar till Samsös miljö- och energicenter. Sören Hermansen är motorn i denna omställning. Idag är han en globalt uppskattad föreläsare och chef för Samsö Energiakademi.

Plats: Församlingshemmet Ingarö, Pilhamn. **Tid:** 18.30-20.30

4 mars: En ny svensk modell för hållbar omställning

Vi redan den teknik som behövs för att inleda omställningen mot ett fossilfritt samhälle. Men all förändring kräver initiativ, både inom politik och näringsliv! Staffan Laestadius är professor i industriell utveckling på KTH och författare till boken "Klimatet och välfärden – mot en ny svensk modell". Han visar hur Sverige kan bli föregångsland inom klimatanpassning och samtidigt reducera arbetslösheten.

Plats: Gustavsbergs kyrka. **Tid:** 18.30-20.30

27 mars: Nya Gustavsberg – att bygga för hållbarhet

I Gustavsberg planeras flera nya bostadsområden. Hållbarhet är en viktig faktor - hur ska planering och byggande ske för att fungera under lång tid framöver? Vad kan Värmdö lära av Hammarby sjöstad och Norra Djurgårdsstaden? Dessa? Josefin Wangel är miljövetare och forskare i Planering och beslutsanalys på KTH.

Plats: Gustavsbergs kyrka **Tid:** 17.30-19.30.

9 april: Studiebesök: Aquaponics – integrerad fisk- och växtodling

Vid Berga Lantbruksskola i Haninge finns ett växthus som är en pionjärinläggning för produktion av växter och fisk i ett slutet system: akvaponi. Björn Oliviussen, doktorand vid Centrum för hälsa och byggande på KTH och ansvarig för driften av växthuset, visar och berättar. Hör av dig till pella.thiel@naturskyddsforeningen.se i god tid om du vill samåka. Det går också att åka pendeltåg + buss 846 till Berga.

Plats: Berga Naturbruksskola. **Tid:** kl 17.30.

29 april: Permakultur – design för en hållbar livsstil

Vad är permakultur? Svårt att förklara men egentligen självklart! En permanent kultur bygger på respekt för allt levande och förståelse för att människan är en del av naturen. Permakulturfilosofin innebär att arbeta med naturen för att uppnå hållbara system för odling, boende, transporter och sociala relationer. Miriam Thoren, certifierad permakulturdesigner och småbrukare, fokuserar på odlingsaspekten av permakultur.

Plats: Torsby gård, busshållplats Torsby Åkerväg. **Tid:** 18.30.

Kontakt Framtidsakademin: Pella Larsdotter Thiel, 073-658 98 84.